

13. Pavlenko, T. (2017). Social media in the professional development of a librarian. materials of the round table Social media for libraries: environment, resource, service. Kharkiv, October 31 (pp. 68-73). Kharkiv: KhNMU [in Ukrainian].
14. Poperechna, L. (2017). Representation in social media as a corporate media project of a modern library, an important factor in its image communications. Scientific works of the National Library of Ukraine named after V. Vernadsky. 6. 29-44[in Ukrainian].
15. Promotion in Instagram: how not to get blocked?URL: <http://surl.li/pmkb>[in Ukrainian].
16. Sotskov, O. (2017). Trends for libraries in social networks. Library Forum: History, Theory and Practice.3. 15–17. [in Ukrainian].
17. Strungar, V. (2017). Representation of the library in an interactive media environment: content analysis. Scientific works of the National Library of Ukraine named after V. Vernadsky. 46. 329–344. [in Ukrainian].

*Стаття надійшла до редакції 06.04.2021
Отримано після доопрацювання 30.04.2021
Прийнято до друку 07.05.2021*

УДК 026.6:929](477)
DOI 10.32461/2409-9805.2.2021.238778

Цитування:

Яценко О. М., Вернік О. Л., Вернік Ю. В. Український національний біографічний архів (2000–2020): трансформація змісту ресурсу. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2021. № 2. С. 32–41.

Yatsenko O., Vernik O., Vernik Yu. (2021). Ukrainian national biography archive (2000–2020): transformation of content. *Library science. Record Studies. Informology*. 2, 32–41 [in Ukrainian].

Яценко Олег Миколайович,
кандидат історичних наук,
старший науковий співробітник,
завідувач відділу формування
біобібліографічних інформаційних ресурсів
Інституту біографічних досліджень
Національної бібліотеки України
імені В. І. Вернадського
olehjats@bigmir.net
<https://orcid.org/0000-0003-4277-1869>

Вернік Олексій Леонідович,
кандидат психологічних наук,
старший науковий співробітник відділу формування
біобібліографічних інформаційних ресурсів
Інституту біографічних досліджень
Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського
avernik@meta.ua
<https://orcid.org/0000-0003-0572-2005>

Вернік Юлія Вікторівна,
науковий співробітник відділу формування
біобібліографічних інформаційних ресурсів
Інституту біографічних досліджень
Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського
julver@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0002-0783-5372>

**УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ БІОГРАФІЧНИЙ АРХІВ (2000–2020):
ТРАНСФОРМАЦІЯ ЗМІСТУ РЕСУРСУ**

Мета роботи — представити процес становлення біографічного ресурсу, зобразити поточний стан його оновленої версії — електронного Українського національного формування

біографічного масиву бази даних (БД) «Персоналії» — основоположної складової біографічного архіву (УНБА); проаналізувати зміни, що відбулися протягом 2000–2020 рр. у електронному УНБА. **Методологія** дослідження полягає у поєднанні загальнонаукових методів аналізу теоретичного матеріалу і статистичних й порівняльних методів аналізу конкретних емпіричних даних, їх систематизацію та узагальнення. **Наукова новизна** дослідження характеризується отриманням унікальної інформації щодо динаміки розподілення персоналій УНБА — значимих осіб української культури — за тематичними рубриками, хронологічними періодами, у статевому розподілі тощо. **Висновки.** Утворений УНБА на сьогоднішній день є найбільшим національним електронним біографічним ресурсом. Поява в Україні сучасних джерел, які відкривають читачеві нові, незаслужено забуті, замовчувані за різних причин імена, сприяє масштабній зміні обсягів біографічного ресурсу. Якісне опрацювання цих джерел значно примножує реєстр УНБА, суттєво підвищує його інформативність. Здійснений аналіз продемонстрував багатогранність представленої інформації за її тематичним, хронологічним, гендерним розподілом; дозволив виявити проблемні місця, котрі варто враховувати при подальшому наповненні ресурсу, зокрема значної нерівномірності розподілу персоналій за доменами й статтю, неповнотою хронологічної інформації щодо народження, смерті й поховання, недостатньою увагою до біографічних джерел з інформацією до XIX століття.

Ключові слова: Український національний біографічний архів, бази даних, персоналії, тематичні рубрики, статистика.

Yatsenko Oleh,

Candidate of Historical Sciences,
Head of Department of the Institute of Biographical Research of
Vernadsky National Library of Ukraine

Vernik Oleksii,

Candidate of Psychological Sciences,
Senior Researcher of Associate of the Institute of Biographical Research of
Vernadsky National Library of Ukraine

Vernik Yuliia,

Research Associate of the Institute of Biographical Research of
Vernadsky National Library of Ukraine

UKRAINIAN NATIONAL BIOGRAPHY ARCHIVE (2000–2020): TRANSFORMATION OF CONTENT

The purpose of the article is to present the process of formation of a biographical resource, to depict the current state of its updated version - the electronic Ukrainian National Biographical Archive (UNBA) to analyze the changes that occurred during 2000-2020 in the formation of the biographical array of the database (DB) "Personalities" - a fundamental component of the electronic UNBA. The methodology consists of a combination of general scientific methods of analysis of theoretical material and statistical and comparative methods of analysis of specific empirical data, their systematization, and generalization. The scientific novelty of the study is characterized by obtaining unique information about the dynamics of the distribution of UNBA personnel - important figures of Ukrainian culture - by thematic headings, chronological periods, gender distribution. Conclusions. Formed by UNBA, today is the largest national electronic biographical resource. The emergence of modern sources in Ukraine, which open to the reader new, undeservedly forgotten, silent for various reasons, contributes to a large-scale change in the volume of biographical resources. Qualitative processing of these sources significantly multiplies the UNBA register, significantly increases its informative aspect. The analysis showed the versatility of the presented information on its thematic, chronological, gender distribution. In addition, it identified problems that should be taken into account when further filling the resource, in particular the significant uneven distribution of personnel by domain and article, incomplete chronological information about births, deaths, and burials, insufficient attention to biographical sources before the XIX century.

Key words: Ukrainian National Biographical Archive, databases, personalities, thematic rubrics, statistics.

Актуальність теми дослідження. Одним з головних завдань Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (ІБД НБУВ) є формування комп'ютерних баз даних (БД) біобібліографічної інформації «Персоналії» та «Джерела української біографістики», на основі яких спершу планувалося укладання багатотомного Українського біографічного словника (УБС). Проте непроста ситуація, перед якою опинився ІБД НБУВ на початку ХХІ ст., зважаючи на суттєву обмеженість ресурсів для реалізації такого масштабного проекту, а також вимоги нової інформаційної парадигми, що формувалася одночасно зі становленням цифрових технологій, стала значимим чинником пошуку на перспективу ефективних альтернативних шляхів. Відповідно до загальносвітових тенденцій розвитку науково-довідкової біографічної справи такою можливістю стало формування потужного національного електронного науково-довідкового ресурсу історико-біографічної інформації [3, 83] — електронного УНБА.

УНБА, на думку розробників, окрім його безпосередньої соціокультурної історичної мети, має виконувати й соціально-комунікативну функцію, стаючи посередником між користувачем та бібліотекою, забезпечуючи як звичайного користувача, так і дослідника актуальними, систематизованими, достовірними біографічними даними про якнайбільшу кількість наших співвітчизників та осіб причетних до становлення і розвитку України, максимально акумулюючи джерела біобібліографічної інформації про них, надаючи інформацію про новітні розвідки з вітчизняної наукової періодики. Такі дані повинні бути розміщені у максимальній кількості та зручному вигляді на персональних сторінках ресурсу.

Аналіз досліджень і публікацій. Проблема розвитку інформаційних біографічних систем в сучасних умовах істотних технологічних / соціальних змін є вельми затребуваною у світі в контексті розробок теоретичних і прикладних принципів їх технічної і змістової розбудови. Зокрема, Matthias Reinert, Bernhard Ebneht [8] описують особливості діджиталізації ресурсів біографічної інформації, серед яких:

специфіка використання засобів розробки програмного забезпечення в історичних науках; дизайн БД і користувацького інтерфейсу «Deutsche Biographie».

Специфічним завданням у розбудові цифрових біографічних ресурсів є презентація біографій окремих категорій, які в силу історично сформованих соціокультурних причин не відображалися у класичних біографічних словниках. Так, Susan Ware [9] аналізує і шукає шляхи оптимізації представленості біографій жінок в «American National Biography».

Поширеною є й проблема використання новітніх інформаційних технологій для інтеграції біографічних систем. Тут варто відзначити дослідження Cannadine David [7], в якому висвітлюються можливості поєднання Оксфордського національного біографічного словника з відповідними системами Австрії, Нідерландів, Швеції через створення перехресних посилань для висвітлення біографій видатних британців, ірландців, американців, австралійців, новозеландців та канадців. Засновані на «...електронному об'єднанні окремих національних біографічних словників...», такі проекти, на думку дослідника, дозволять в кінцевому випадку зібрати сучасну версію свого роду «...універсальної або світової біографії...» [7, 207].

Питання досвіду біобібліографічної діяльності ІБД НБУВ [5], системотехнічного забезпечення організації інтегрованої системи ресурсів біографічної інформації УНБА [2], методичних та змістових засад формування персоналій в УНБА [6] розглядаються у колективній монографії «Вітчизняні ресурси біографічної та біобібліографічної інформації: проблеми формування й використання» [3].

Мета дослідження — здійснити аналіз біографічного масиву БД «Персоналії», а саме кількісного та змістового наповнення за доменною ознакою, трансформації дольового розподілу персоналій за тематичними рубриками, специфіку динаміки змін у гендерному розподілі в цілому та за конкретними доменами.

Виклад основного матеріалу. Заснування БД «Персоналії» та «Джерела української біографістики» припадає на кінець ХХ століття. Тоді в ІБД було

підготовлено програмне забезпечення, розроблено оригінальну модель БД «Персоналії», що дозволило сформувати початковий масив біографічних даних і бібліографічних записів про джерела біографічної інформації. Друкований УБС мав укладатися з електронної БД, інформація до якої заносилася після опрацювання довідково-енциклопедичних видань, окремих монографічних видань та збірників. На 2000 р. було частково досліджено обмежений перелік джерел, що не могло розкрити весь спектр діячів, які за критеріями повинні були потрапити до УБС.

Перший аналіз БД «Персоналії» було проведено у 2000 році з метою виявлення дисбалансу кількісного та змістовного наповнення даних — визначити, які галузі людської діяльності розкриті досить повно, а на які варто звернути додаткову увагу, встановити відповідні джерела для більш ґрунтовного і багатогранного висвітлення

всіх ділянок суспільного життя, всіх теренів України, в усі історичні періоди. Цілеспрямований відбір осіб для друкованого УБС відбувався за конкретними критеріями [1, 45], які в подальшому були змінені, в сторону їх розширення для формування електронного УНБА [4, 262-265].

У процесі формування УНБА до 2020 року були повністю опрацьовані майже всі вітчизняні енциклопедії, більша частина довідників та словників. Знайдені дані занесено і зафіксовано у відповідних полях БД «Персоналії», а на більшість статей з довідково-енциклопедичних видань утворені електронні версії довідок/статей та підключені до персональних записів, інформацію, звідки отримані дані — до БД «Джерела української біографістики».

Опираючись на статистичні показники, продемонструємо кількісні і якісні зрушення, які відбулися за 20 років роботи з формування біобібліографічного ресурсу.

Таблиця 1

Кількісні показники БД «Персоналії» (2000–2020 рр.)

	2000		2020	
Всього записів	5 900		82 000	
<i>з них</i>	<i>чоловіки</i>	<i>Жінки</i>	<i>чоловіки</i>	<i>жінки</i>
	5 345	555	71 206	10 794
%	90,6	9,4	86,8	13,2

З таблиці 1 видно, що на початок століття було накопичено 5 900 унікальних записів на всі літери абетки, серед яких домінували букви «А» і «Б», на інші літери зібраних даних було замало. До 2020 р. ситуація змінилася — в УНБА персоналії представлені переважно пропорційно на всі літери, загальна кількість записів становила 82 000, що свідчить про зростання бази за 20 років у більш ніж 13 разів — в середньому щорічне поповнення ресурсу становило понад 3 800 записи. Причому, це нові персоналії — мається на увазі «нові» імена. Окрім них, БД «Персоналії» оновлювалася сучасними даними, уточненнями, інформацією зі «свіжих» джерел, яка заносилася до вже існуючих записів. Цей показник в середньому за рік становить в 3–4 рази більше нових записів.

Необхідною характеристикою для ґрунтовного аналізу БД «Персоналії» є її змістове наповнення, яке розглянемо на прикладі тематичної /доменної ознаки.

Одразу необхідно зауважити, що значна кількість персоналій має більше одного домену, що притаманне талановитим особам проявляти себе у декількох галузях. Протягом життя деякі особи змінювали свій фах або брали участь у військових кампаніях, що, відповідно, додавало тематичного забарвлення в їх біографіях. Кількість записів-доменів на початок 2000 року становить 9 591 (див. табл. 2), тобто, в середньому 1,63 домени припадає на одну персоналію, від загальної кількості записів БД — 5 900 (див. табл. 1). У 2020 році цей показник збільшився до 1,76, або 144 462 доменів відповідно до 82 000 загальної кількості записів БД (див. табл. 1).

Збільшення записів доменів за 20 років відбувалося відповідно до їх введення до ресурсу — у середньому в 15 разів. Проте, деякі домени показали швидкі темпи зростання. Так, домен «Спорт» збільшився у 60 разів — з 34 до 2084, «Техніка» у 39 разів — зі 106 до 4108, «Філософія» у 28 — з 34 до

950 записів. Цей факт можна пояснити цілеспрямованим опрацюванням джерел, які висвітлювали конкретні галузі, після виявлених у 2000 році диспропорцій представлення осіб з різних галузей людської діяльності.

Таблиця 2
Кількісні показники наповнення БД
«Персоналії» за змістом (домени)

Домени	Всього	
	2000	2020
Армія	985	18145
Видавнича та бібліотечна справа	87	1674
Господарство	48	565
Гуманітарні науки	366	5413
Економічні та суспільні науки	56	1390
Історія	354	4023
Кінематограф	107	1136
Література	804	10031
Медицина	336	5383
Мистецтво	1037	9481
Музика	662	6736
Педагогіка та освіта	942	24366
Підприємництво	134	768
Політика	657	6142
Право	173	2712
Преса, радіо, телебачення	137	3064
Природничі науки	304	8160

Промисловість та ремісництво	211	3135
Сільське та лісове госп-во	110	2229
Спорт	34	2084
Суспільна діяльність	465	7414
Театр	461	4944
Теологія	35	328
Техніка	106	4108
Управління	472	5315
Філософія	34	950
Фінаси	14	169
Церква	460	4597
ВСЬОГО	9591	144462

Проаналізувавши дольовий розподіл domenів 2000 і 2020 років, спостерігаємо певні зміни у їх кількісному представленні в ресурсі (рис. 1). Якщо на 2000 рік максимальна частина domenів «Мистецтво» і «Армія» в сукупності персоналії складала 18 % і 17 % відповідно, то на поточний момент домінуючим став домен «Педагогіка та освіта» — його частка за 20 років примножилася майже удвічі і зросла до 30 %. У будь-якій сфері людської діяльності існують особистості, у яких є свої послідовники, які передають свої знання, досвід наступним поколінням. Тому природньо, що в процесі присвоєння тематичних рубрик, до основної рубрики, яка притаманна цій особі, додавався домен «Педагогіка та освіта». Тому в сукупності з представниками цієї галузі такий домен за кількісними показниками отримав перше місце в ресурсі.

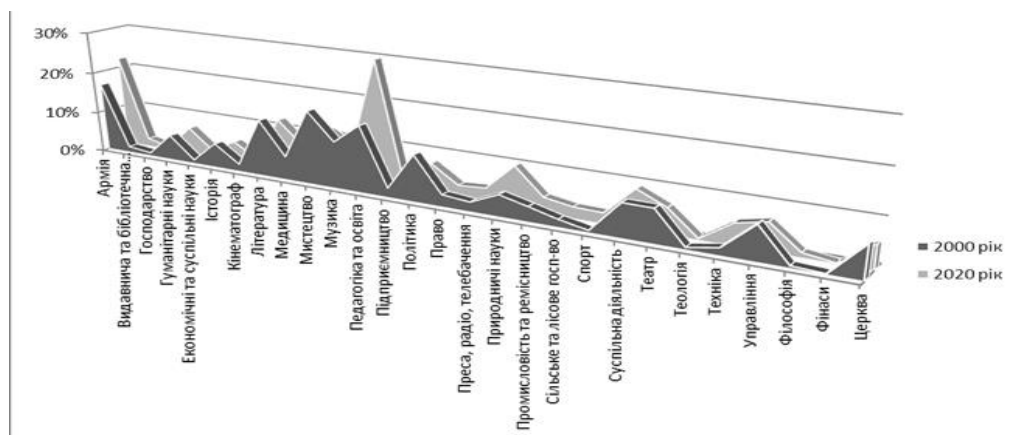

Рис. 1. Дольовий розподіл domenів за 2000–2020 роки

Також збільшилася доля осіб, діяльність яких пов'язана з військовою сферою — до 22 %. Цей факт можна пояснити наявністю в більшості видань, окрім статей про військових, даних про Героїв України, Героїв Радянського Союзу, учасників бойових дій: визвольних змагань 1917–1921 рр., Першої та Другої світових воєн, бойових формувань ОУН-УПА тощо, що в свою чергу, до наявних рубрик у записі додає домен «Армія». Разом з тим, відсоток осіб, що зробили внесок у літературу та мистецтво, за цей період зменшився. Причому, в першому випадку — усього на 2 % (з 14 % до 12 %), у другому — більш ніж на третину (з 18 % — до менш ніж 12 %). Проте це не свідчить, що кількість літераторів та митців в УНБА знизилася: на загальному тлі ці показники змінилися за рахунок чисельного збільшення доменів, які у 2000 р. не були достатньо розкриті.

Крім відзначених вище доменів «Педагогіка та освіта» і «Мистецтво» було зафіксовано максимальне зростання в науково-природничій і технічній сферах та у спорті. Так, частка домену «Природничі науки» збільшилася в два рази — з 5 % до 10 %, «Техніка» — з 2 % до 5 %, а домен

«Спорт» піднявся з 1 % до 2,5 %. Суттєво зменшилася доля сфер управлінської діяльності, що є цілком логічним, через зниження соціального попиту і інтересу після його «буму» у 1990-х роках. Так, частка домену «Управління» на 2000 рік складала 8 %, а у 2020 році вона становила вже 6,5 %. Зменшилися показники домену «Підприємництво» — з 2,5 % до менш ніж 1 %. Ці дані варто врахувати при подальшому наповненні ресурсу.

Розгляд поділу за гендерною ознакою демонструє збільшення за 20 років наявності у БД жінок майже на 4 % (див. таб. 1). Це свідчить про: суспільні зрушення у гендерному питанні щодо значущості жінок у соціокультурних процесах в Україні; появу нових біографічних джерел, присвячених українським жінкам; поступове гендерне «вирівнювання» в біографічних пошуках укладачів БД. Проте, варто відзначити недостатній рівень активності цих процесів — домінування чоловіків в БД «Персоналії» більш ніж у 6,5 разів підтверджує цей факт. Окремий інтерес представляють пропорційні показники чоловіків і жінок БД «Персоналії» (див. табл. 3).

Таблиця 3

Дольові зміни представлення чоловіків та жінок у БД «Персоналії»

Домени	2000		2020	
	Чоловіки	Жінки	Чоловіки	Жінки
Армія	970	15	18037	108
Видавнича та бібліотечна справа	82	5	1503	171
Господарство	47	1	497	68
Гуманітарні науки	326	40	4437	976
Економічні та суспільні науки	55	1	1147	243
Історія	329	25	3684	339
Кінематограф	85	22	943	193
Література	750	54	8811	1220
Медицина	250	86	4255	1128
Мистецтво	941	96	7555	1926
Музика	527	135	5012	1724
Педагогіка та освіта	848	94	20422	3944
Підприємництво	133	1	703	65
Політика	639	18	5827	315
Право	169	4	2483	229
Преса, радіо, телебачення	126	11	2693	371

Природничі науки	294	10	7446	714
Промисловість та ремісництво	197	14	2355	780
Сільське та лісове госп-во	101	9	1685	544
Спорт	26	8	1532	552
Суспільна діяльність	403	62	6516	898
Театр	322	139	3539	1405
Теологія	34	1	326	2
Техніка	104	2	3925	183
Управління	434	38	4539	676
Філософія	33	1	831	119
Фінанси	13	1	148	21
Церква	450	10	4508	89
Всього	8688	903	125359	19003

Цікавою, з нашого погляду, є інформація динамічної структурованості даних (див. табл. 4). Складність аналізу наведених показників полягає у постійній рухливості його стану (живі / померлі, уточнення даних та додавання нових доменів

протягом життя людини, неточна або застаріла інформація з джерела, невизначеність дат народження / смерті). Але матеріал інформативний і показовий з точки зору розкриття наповнюваності бази за всіма її структурними елементами.

Таблиця 4

Динамічна структурованість даних БД «Персоналії»

Домени	Живі		Померлі		Невизначено ¹	
	2000	2020	2000	2020	2000	2020
Армія	2	77	844	17178	138	890
Видавнична та бібліотечна справа	2	76	78	1298	7	300
Господарство	4	36	23	350	21	179
Гуманітарні науки	15	492	269	3743	82	1178
Економічні та суспільні науки	1	308	43	563	12	519
Історія	21	388	251	2789	82	846
Кінематограф	23	140	46	667	37	329
Література	36	674	643	7444	124	1913
Медицина	8	732	151	2752	177	1899
Мистецтво	88	1560	746	5135	201	2786
Музика	69	1249	423	3783	167	1704
Педагогіка та освіта	53	3905	737	12939	150	7522
Підприємництво	16	67	101	534	17	167
Політика	22	439	585	4544	50	1159
Право	18	425	140	1710	15	577
Преса, радіо, телебачення	10	394	98	2100	29	570
Природничі науки	7	1264	217	3760	80	3136
Промисловість та ремісництво	17	507	102	1411	92	1217

Сільське та лісове господарство	10	245	75	1171	25	813
Спорт	8	984	8	404	18	696
Суспільна діяльність	21	390	380	5270	64	1754
Театр	34	768	313	2944	112	1232
Теологія	1	6	32	293	2	29
Техніка	2	510	69	2154	35	1444
Управління	10	329	428	4153	34	833
Філософія	0	117	31	612	3	221
Фінанси	2	17	11	120	1	32
Церква	0	128	446	4101	14	368

На 2000 рік зазначалися як «Померлі» — 76,1 % осіб, «Живі» — 5,22 %, та «Невизначено» — 18,68 %, що цілком відповідає опрацьованим на той час біографічним виданнями. Дослідження нових джерел, в основному сучасних енциклопедично-довідкових видань, дала можливість збільшити кількість «Живих» на 6,1 %, «Невизначених» на 5,07 % та зменшило «Померлих» на 11,17 %.

Значний показник становить позиція «Невизначені», тобто в цих записах відсутня повна інформація про дати життя особи. Нині з метою уточнення цієї позиції в ІБД запроваджено технологію виявлення крайньої дати життя видатних осіб за допомогою відстеження в мережі інтернет некрологів та цілеспрямованого

ретроспективного пошуку інформації про смерть осіб, включених до БД «Персоналії» (показники «Невизначено», «Живі»), що повинно в найближчий час змінити наявні показники.

Проведений у 2002 та 2020 роках аналіз даних на літеру «А» БД «Персоналії» за хронологічною ознакою засвідчив великий розрив представлення даних за XIX–XX століття з попередніми віками (див. рис. 2). З одного боку, це можна пояснити недостатньою розробкою відповідних джерел, які висвітлюють історичний період до XIX ст. З іншого — це об'єктивні реалії — адже саме з XIX століття почався бурхливий розвиток всіх галузей, що, в свою чергу, призвів до появи нових облич, нових відомих і цікавих постатей.

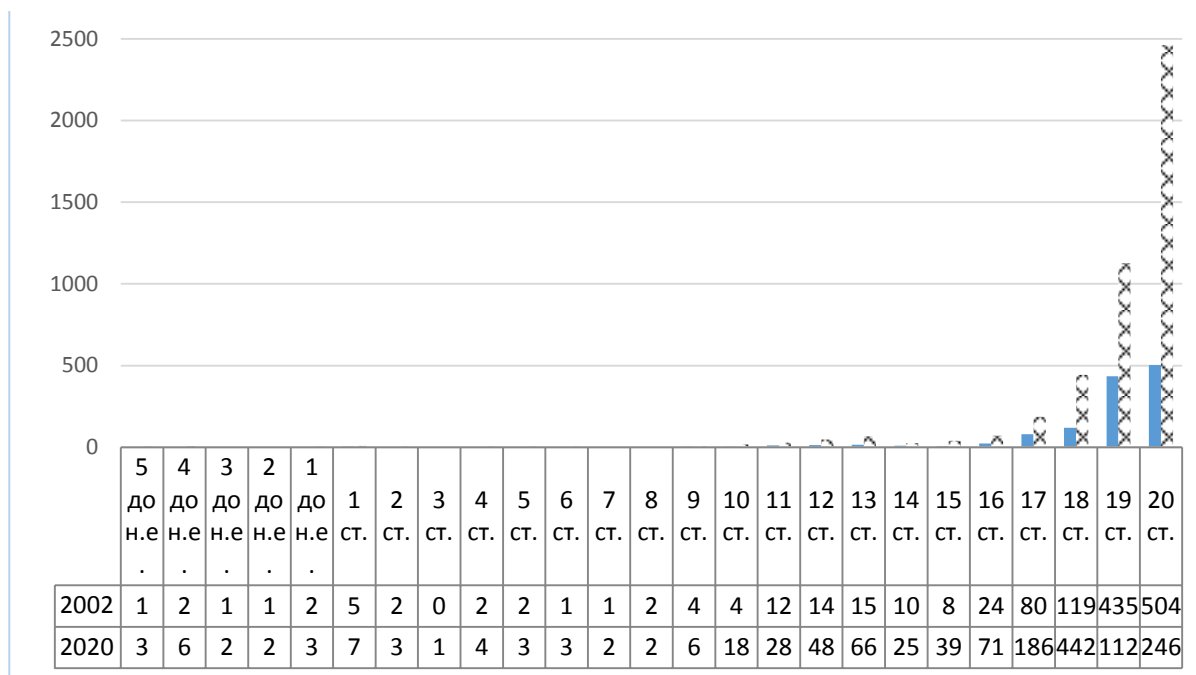

Рис. 2. Реєстр імен на літеру «А». Хронологічне розміщення матеріалу (станом на 2002 та 2020 рр.)

Висновки. Проведене дослідження визначило, що за період 2000–2020 рр. БД «Персоналії» постійно й безперервно поповнювалася як новими іменами, так і сучасними матеріалами до вже існуючих персоналій. Здійснений аналіз продемонстрував багатогранність накопиченого біографічного матеріалу. Оригінальність й гнучкість структури БД «Персоналії» дає можливість накопичувати великі масиви біобібліографічного матеріалу, проводити ефективний пошук за різними її позиціями, дозволяє здійснювати змістовні дослідження, у тому числі, за тематичним, хронологічним, гендерним наповненням ресурсу. Таким чином, система УНБА має забезпечувати як найповніше

посередництво між бібліотекою та звичайним користувачем і спеціалістом-дослідником щодо доступу до різноманітних актуальних, систематизованих, достовірних біографічних даних осіб причетних до становлення і розвитку України, надаючи при цьому інформацію зокрема й про новітні розвідки з вітчизняної наукової періодики. Разом з тим, здійснений аналіз дозволив виявити й певні проблемні місця. А саме, значну нерівномірність розподілу персоналій за доменами й статтю, недостатню повноту хронологічної інформації щодо народження, смерті й поховання, дефіцит використання біографічних джерел з інформацією до ХІХ століття. Вказане варто врахувати при подальшому наповненні ресурсу УНБА.

Список використаних джерел

1. Алфавітний словник Українського біографічного словника. *Українська біографістика*. Київ, 1996. Вип. 1. С. 45–49. URL: http://ub.nbuiv.gov.ua/doc/ubi_1996_1_8 (дата звернення: квітень 2021).
2. Вернік О. Л. Системотехнічне забезпечення організації інтегрованої системи ресурсів біографічної інформації «Українського національного біографічного архіву». *Вітчизняні ресурси біографічної та біобібліографічної інформації: проблеми формування й використання: колективна монографія*. Київ, 2016. С. 171–189.
3. Вітчизняні ресурси біографічної та біобібліографічної інформації: проблеми формування й використання : колективна монографія. Київ, 2016. 272 с.
4. Історична біографіка в Україні : проблеми, завдання і перспективи розвитку досліджень, видавничої та інформаційної роботи : колект. монографія / Нац. акад. наук України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; [редкол.: В. І. Попик (голов. ред.) та ін.]. Київ : НБУВ, 2019. 361 с.
5. Яценко О. М. Досвід біобібліографічної діяльності Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. *Вітчизняні ресурси біографічної та біобібліографічної інформації: проблеми формування й використання : колективна монографія*. Київ, 2016. С. 156–170.
6. Яценко О. М. Методичні та змістові засади формування персоналій в «Українському національному біографічному архіві». *Вітчизняні ресурси біографічної та біобібліографічної інформації: проблеми формування й використання : колективна монографія*. Київ, 2016. С. 190–198.
7. Cannadine D. British National Biography And Global British Lives: From The DNB To The ODNB—And Beyond? *True Biographies of Nations?: The Cultural Journeys of Dictionaries of National Biography* / ed. by Karen Fox. Canberra : ANU Press, The Australian National University, 2019. P. 193–208, doi.org/10.22459/TBN.2019.10
8. Matthias Reinert, Bernhard Ebneht. Interfaces: Accessing Biographical Data and Metadata. *CEUR Workshop Proceedings*. 2018. Vol. 2119. URL: <http://ceur-ws.org/Vol-2119/paper1.pdf> (дата звернення: квітень 2021)
9. Ware S. Why Gender Matters: Fostering Diversity In The American National Biography With Lessons Learned From Notable American Women. *True Biographies of Nations?: The Cultural Journeys of Dictionaries of National Biography* / ed. by Karen Fox. Canberra : ANU Press, The Australian National University. 2019. P. 101–118, doi.org/10.22459/TBN.2019.06

References

1. Alphabetical register of the Ukrainian biographical dictionary. In *Biographistica Ukrainica*. (1996) Kyiv, 1, 45–49. http://ub.nbuv.gov.ua/doc/ubi_1996_1_8 [In Ukrainian].
2. Vernik O. L. (2016). System technical support for the organization of an integrated system of biographical information resources of the Ukrainian National Biographical Archive. In *National resources of the biographical and bio-bibliographic information: the problems of formation and usage*. 171–189 [In Ukrainian].
3. Popyk V. I., Vernik O. L., Vernik Yu. V., Liubovets N. I., Liashko S. M., Marchenko N.P. ... Yatsenko O.M. (2016). National resources of the biographical and bio-bibliographic information: the problems of formation and usage. Kyiv [In Ukrainian].
4. Historical biography in Ukraine: problems, tasks and prospects of research, publishing and information work (2019). Kyiv [In Ukrainian].
5. Yatsenko O. M. (2016). Experience of biobibliographic activity of the Institute of Biographical Research of the National Library of Ukraine named after V.I. Vernadsky. In *National resources of the biographical and bio-bibliographic information: the problems of formation and usage*. 156–170 [In Ukrainian].
6. Yatsenko O. M. (2016). Methodical and semantic principles of personal formation in the "Ukrainian National Biographical Archive". In *National resources of the biographical and bio-bibliographic information: the problems of formation and usage*. 190–198 [In Ukrainian].
7. Cannadine D. (2019). British National Biography And Global British Lives: From The DNB To The ODNB—And Beyond? In *True Biographies of Nations?: The Cultural Journeys of Dictionaries of National Biography* DOI.org/10.22459/TBN.2019.10 [In English].
8. Matthias R., Bernhard E. (2018). Interfaces: Accessing Biographical Data and Metadata. In *CEUR Workshop Proceedings. 2119*. <http://ceur-ws.org/Vol-2119/paper1.pdf> [In English].
9. Ware S. (2019). Why Gender Matters: Fostering Diversity In The American National Biography With Lessons Learned From Notable American Women. In *True Biographies of Nations?': The Cultural Journeys of Dictionaries of National Biography*, ed. by Karen Fox, 101–118, doi.org/10.22459/TBN.2019.06 [In English].

Стаття надійшла до редакції 24.03.2021
Отримано після доопрацювання 15.04.2021
Прийнято до друку 21.04.2021